

A kötet többi tanulmánya (VÁCZY Péter: *Immunitas és Jurisdictio*; vitéz HÁZY Jenő: *Határszéeli viszályaink az osztrákokkal a Jagellók uralkodása alatt*; BARÁTH Tibor: *A harmincadjövödelmek közigazgatási költségei Felső-Magyarországon a XVII. század elején*; FLEISCHER Gyula: *A schönbrunni kastély földszinti termeinek falfestményei*; THIM József: *Miletits Svetozár és az 1848/49-i szerb fölkelés*; Dionys v. JÁNOSY: *Die Russische Intervention in Ungarn im Jahre 1849*; ANGYAL Dávid: *A boszniai válság története: I. A szandzsák vasút*) is hasonló gonddal, széles körű kutatások módszeres feldolgozása nyomán készült. Az *Évkönyv* első kötete méltó büszkeséggel töltheti el az Intézet alapítóját, gróf KLEBELSBERG Kunót és az azt fenntartó Magyar Történelmi Társulatot. Az Intézet tíz éves munkássága kétségtelenül maradandó értékű hatást gyakorolt a magyar történetírás legújabb fejlődésére.

TÓTH LÁSZLÓ.

Kiállítási katalógusok. Országos Magyar Iparművészeti Múzeum. *Régi egyházművészet országos kiállítása.* Budapest, 1930. 8-ad r. 164 l. 63 tábla. — Művészeti Múzeumok Barátainak Egyesülete. *Erdély régi művészeti emlékeinek kiállítása az Iparművészeti Múzeumban.* Budapest, 1931. 8-ad r. 104 l. XXIV. tábla.

Az Iparművészeti Múzeum tudományos és gyűjtő munkájának szervesen kiegészítő részei azok a kiállítások, amelyeket egy céltudatosan összeállított program keretében rendez meg évről-évre. Instruktív és ismertető jellegükön kívül ezek a kiállítások a tudományos kutatás szempontjából is jelentőséggel bírnak, mert a kiállítási anyag tekintélyes részét olyan gyűjteményekből szedik rendszerint össze, amelyekhez hozzáférni a tudományos kutatás számára is nehézségekkel jár. Épen ezért van tudományos szempontból is becse a kiállítási katalógusoknak, amelyek a kutatás számára még hosszú évek múlva is hasznos útbaigazítással szolgálhatnak.

A katalógusok művészeti megállapításaihoz hozzászólni nem érezzük magunkat hivatottnak, csupán a kiállítások egyik csoportjának, a könyveknek katalogizálásánál óhajtunk egy kívánságot kifejezésre juttatni. A kiállítások lényeges részét alkotja az írott és nyomtatott könyv művészete. Természetes, hogy ezek a könyvek is, a műtárgyakhoz hasonlóan, fel vannak véve a katalógusba, s mindegyiknél fel van említve, hogy kinek a tulajdona. A könyvek leírása, meghatározása is magától értetődően elsősorban művészeti szempontból történik. Ez a szempont azonban a bibliografust nem mindenben elégíti ki. Kívánatos volna tehát,

ha a jövőben úgy a kéziratot, mint a nyomtatott könyvanyag úgy határozatnék meg, hogy az a kiállítási katalógus adatai alapján a tulajdonosnál később is megtalálható legyen. Ezért a kéziratoknál feljegyzendő volna okvetlenül a tulajdonos könyvtár könyvtári jelzete. Önyomtatványoknál a könyvtári jelzeten kívül HAINRA, vagy ha nála ismeretlen, akkor erre a tényre kell utalni. A Régi Magyar Könyvtár vagy Hungarica anyagnál megint csak SZABÓ Károly vagy APPONYI Sándor megfelelő helyeit kell említeni természetesen a könyvtári jelzet mellett. A kiállítási katalógus mai leírási módszere mellett ugyanis az a helyzet, hogy ha valaki a katalógus alapján akarna megkeresni egy kiállított könyvet vagy kéziratot, akkor ez a megfelelő bibliografikus utalás hijján sok nehézségbe ütközik, sőt bizonyos fokig bizonytalan is lehet a megállapítás.

Épen ezeknek a kiállításoknak kétségtelen tudományos jelentősége mondatta el ezeket velünk, mert mindenképen kívánatos, hogy a kiállítások tudományos eredményeit megőrző és nyilvántartó katalógusok a bibliográfia tudományos követelményeinek megfelelő alakban lássanak napvilágot.

TÓTH LÁSZLÓ.

Godet, Marcel et Vorstius, Joris: *Index bibliographicus.* Catalogue international des bibliographies courantes. Deuxième édition mise à jour et considérablement augmentée, publiée par ..... Berlin-Leipzig, 1931. Walter de Gruyter et Co., XXIII, 420 l. 8. r. Ára 15 Márka.

A Nemzetek Szövetsége mellett fennálló, a szellemi összműködés nemzetközi intézete Párisban, az élő bibliográfiák összesített lajstromának új kötetét most jelentette meg. A francia és német kettős címmel ellátott *Index bibliographicus* immár a második kiadása e fontos műnek, mely 1925-ben látott először napvilágot. Az első kiadás tapasztalatainak figyelembevételével összeállítandó új *Index* munkájának vezetését a külföldi bibliográfiai folyóírásk dolgában leggazdagabb intézetben a berlini Staatsbibliothekban végezték, a kiváló szakférfiú Joris VORSTIUS ottani könyvtárnoknak és Marcel GODET a berni Bibliothéque Nationale Suisse igazgatójának vezetése mellett. Miután élő bibliográfiát kívántak nyújtani, felvették az önálló bibliográfiai folyóiratokat, továbbá a folyóiratokban rendszeresen megjelenő könyvészetet (címjegyzékeket) s azokat az ismeretű bibliográfiákat, melyek kritikai lapok rendszeres rovataiként jelentek meg. A második kiadású *Index* a következő újításokat vezette be: